

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Pasvalio rajono savivaldybės tarybai

Pasvalio rajono savivaldybės administracijai

IŠVADA

DĖL PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS IMTI ILGALAIKĘ PASKOLĄ INVESTICINIAM PROJEKTUI FINANSUOTI

2020 m. lapkričio 11 d. Nr. AI-4
Pasvalys

TURINYS

IŽANGA	2
VERTINIMO APIMTIS IR METODAI	3
VERTINIMO REZULTATAI	4
1. Paskolos paskirtis atitinka teisės aktuose nustatytą skolinimosi paskirtį.....	4
2. Paskola neviršys Savivaldybės skolos limito.....	4
3. Savivaldybės 2020 metų grynojo skolinimosi limitas panaudotas	5
VADOVYBĖS ATSAKOMYBĖ	6
AUDITORIAUS ATSAKOMYBĖ	6
IŠVADA	7

IŽANGA

Savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolos ir skolinimosi limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir gražinimo terminas ne tais pačiais biudžetinais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti¹.

Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatyme² numatyta išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija – sprendimų dėl paskolų priėmimas; šios paskolos naudojamos tik investicijų projektams finansuoti pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, laikantis įstatymų nustatytų skolinimosi limitų ir gavus Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą.

Savivaldybių skolinimosi limitai nustatomi kiekvienais metais Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu.

Savivaldybių skolos ir skolinimosi limitų taikymo tvarką reglamentuoja Vyriausybės patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės³.

Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Pasvalio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnyba, vykdydama jai pavestas funkcijas, rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės paskolų ėmimo⁴.

Vykdydama Vietos savivaldos įstatymo ir Tarnybos nuostatų⁵ reikalavimus, Tarnyba įvertino⁶ Savivaldybės galimybę imti ilgalaikę paskolą investiciniam projektui finansuoti.

Vertinamuoju ir vertinimo atlikimo laikotarpiu Savivaldybės administracijos direktoriumi dirba Povilas Balčiūnas. Savivaldybės skolų apskaitą tvarko Savivaldybės administracijos Finansų skyrius, kurio vedėja vertinamuoju ir vertinimo atlikimo metu dirba Dalė Petrėnienė.

Su išvada galima susipažinti Savivaldybės interneto svetainėje www.pasvalys.lt

¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, 1990-07-30 Nr. I-40 (su vėlesniais pakeitimais), 10 str. 1 d. 1 p.

² Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 16 str. 2 d. 28 p.

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁴ Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 1 d. 3 p.

⁵ Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos nuostatų, patvirtintų Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014-04-30 sprendimu Nr. T1-74 (su vėlesniais pakeitimais) 12.3 p.

⁶ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos 2020 m. lapkričio 5 d. raštas Nr. ARB-2063 „Dėl išvados pateikimo“.

VERTINIMO APIMTIS IR METODAI

Vertinimo tikslas – išanalizuoti galimybę kreiptis į AB Šiaulių bankas dėl 576 817,00 Eur ilgalaikės paskolos Pasvalio rajono savivaldybės nuosavybės teise valdomam pastatui modernizuoti pagal Savivaldybių pastatų fondo finansinę priemonę „Paskolos savivaldybių pastatų modernizavimui, finansuojamos iš Europos regioninės plėtros fondo“, neviršijant skolinimosi limitų bei pateikti išvadą Savivaldybės tarybai.

Vertinamas subjektas – Savivaldybės administracija, juridinio asmens kodas – 188753657, adresas – Vytauto Didžiojo a. 1, Pasvalys.

Vertinamas laikotarpis – 2020 metai.

Vertinimo kriterijai. Skolinimosi teisėtumas vertinamas analizuojant atitiktį teisės aktams, reglamentuojantiems Savivaldybės skolinimąsi 2020 metais:

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymui⁷;
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymui⁸;
- Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymui⁹;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintoms savivaldybių skolinimosi taisyklėms¹⁰;
- Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniam įstatymui¹¹.

Siekiant gauti vertinimo tikslams gauti reikalingus įrodymus, atlikta:

- Savivaldybės veiklos, apskaitos, ataskaitų rengimo skolinių įsipareigojimų srityje vidaus kontrolės tyrimas;
- paskolų gavimo ir grąžinimo ūkinių operacijų bei paskolų likučių tikrinimas;
- ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies tikrinimas;
- Savivaldybės skolos pokyčių analizė.

Vertinimo metu buvo analizuojami duomenys, pateikti:

- Savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje, forma Nr. 3-sav;
- Savivaldybės Mokėtinų ir gautinų sumų 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje, forma Nr. 4;
- Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus Iždo buhalterinės apskaitos dokumentuose;

⁷ Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).

⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, 1990-07-30 Nr. I-40 (su vėlesniais pakeitimais).

⁹ Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2019-12-17 Nr. XIII-2695 (su vėlesniais pakeitimais);

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 “Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹¹ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289.

– investiciniame projekte „Pasvalio rajono savivaldybės administracinio pastato energinio efektyvumo didinimas“.

Vertinimas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad analizuotose ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybė skolinasi laikydamasi teisės aktų reikalavimų. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl to, kad netikrinome visų (100 proc.) skolinimosi ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už vertinimui pateiktų duomenų tikrumą. Rengiant šią išvadą buvo vadovaujama nuostata, kad pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus. Vertinimo įrodymai gauti taikant dokumentų tikrinimo, skaičiavimo ir analitinės procedūras.

VERTINIMO REZULTATAI

1. Paskolos paskirtis atitinka teisės aktuose nustatytą skolinimosi paskirtį

Savivaldybės administracijos pateiktais duomenimis, ilgalaikė paskola bus naudojama investiciniam projektui „Pasvalio rajono savivaldybės administracinio pastato energinio efektyvumo didinimas“ (toliau – Investicinis projektas), kuriam Savivaldybės taryba yra pritarusi¹².

Investicinio projekto daliniam finansavimui numatoma pasinaudoti lengvatine paskola pagal Savivaldybių pastatų fondo finansinę priemonę „Paskolos savivaldybių pastatų modernizavimui, finansuojamos iš Europos regioninės plėtros fondo“, kurios valdytojas yra AB „Šiaulių bankas“¹³. Investiciniame projekte numatytas **paskolos išmokėjimo terminas – 2022 metai**¹⁴.

Savivaldybės administracijos nurodyta planuojamos imti ilgalaikės paskolos naudojimo paskirtis atitinka teisės aktuose nustatytas skolinimosi sąlygas – investicijų projektams finansuoti.

2. Paskola neviršys Savivaldybės skolos limito

Pagal 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatas, savivaldybių skolos limitas skaičiuojamas nuo

¹² Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020-10-28 sprendimas Nr. T1-207 „Dėl pritarimo projektų rengimui pagal savivaldybių pastatų fondo finansinę priemonę“.

¹³ 2018 m. gegužės 18 d. su atrinktu finansinės priemonės valdytoju AB „Šiaulių bankas“ pasirašyta sutartis dėl SPF finansinės priemonės „Paskolos savivaldybių pastatų modernizavimui, finansuojamos iš Europos regioninės plėtros fondo“.

¹⁴ Investicinis projektas „Pasvalio rajono savivaldybės administracinio pastato energinio efektyvumo didinimas“, 37 psl.

šio Įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų. Minėtame 6 priede nurodytos prognozuojamos Savivaldybės biudžeto pajamos – 15 694 tūkst. Eur.

Rodiklis, pagal kurį skaičiuojami Savivaldybės skolinimosi ir skolos limitai (toliau – Skolinimosi rodiklis), sudaro 15 694 tūkst. Eur.

Savivaldybės skolos limitas, į kurią įskaitomi visi priimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai gražinti kreditoriams lėšas pagal pasirašytas paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, yra 60 procentų Skolinimosi rodiklio, t. y. 9 416,4 tūkst. Eur.

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai, skaičiuojami į skolos limitą, 2020 m. lapkričio 1 d. buvo 2 474,6 tūkst. Eur ir sudarė 15,8 procento Skolinimosi rodiklio, t.sk.:

1. Savivaldybės pagal pasirašytas ilgalaikių paskolų sutartis su kredito įstaigomis paimtų ir negražintų paskolų likutis – 2 446,4 tūkst. Eur;

2. Nepaimtos paskolos likutis – 435,9 tūkst. Eur;

3. Kiti įsipareigojimai (lizingas) – 28,2 tūkst. Eur.

Savivaldybės skolos limitas suteikia Savivaldybei galimybę imti ilgalaikę 576 817 Eur paskolą.

Planuojama imti 576 817 Eur paskola investicijų projektams finansuoti Savivaldybės skolą padidintų iki 3 051,4 tūkst. Eur, t. y. iki 19,4 procento Skolinimosi rodiklio ir tai neviršytų Savivaldybei nustatyto skolos limitu.

Savivaldybės skolos limitas leidžia Savivaldybei imti ilgalaikę 576 817 Eur paskolą.

3. Savivaldybės 2020 metų grynojo skolinimosi limitas jau panaudotas

2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punkte reglamentuotas savivaldybių metinis grynasis skolinimasis 2020 metams: savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma finansų ministro nustatyta tvarka atrinktiems projektams, kuriais prisidedama prie regiono ir (arba) savivaldybės socialinės ir ekonominės plėtros tikslų, nustatytų strateginio planavimo dokumentuose, ir mažinamos savivaldybės biudžeto išlaidos ir (arba) didinamos savivaldybės biudžeto pajamos, yra ne daugiau kaip 10 procentų šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų. Kiekvienos savivaldybės biudžeto atitiktis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatomis turi būti pasiekta per ketverių metų laikotarpį, skaičiuojant nuo pirmų metų, kai pradeda naudoti metinio grynojo skolinimosi suma.

Savivaldybės administracija finansų ministro nustatyta tvarka nesikreipė į viešąją įstaigą Centrinę projektų valdymo agentūrą dėl projektų atrinkimo, todėl grynojo metinio skolinimosi limitu taikyti negali.

Savivaldybė, netaikydama aukščiau minėto grynojo metinio skolinimosi limitu, 2020 metais gali skolintis tokią sumą, kiek planuoja įvykdyti įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, t. y. 746,3 tūkst. Eur.

Savivaldybės tarybai pritarus¹⁵, Savivaldybės administracija 2020 metais su AB SEB banku pasirašė ilgalaikės paskolos sutartį 716,1 tūkst. Eur sumai¹⁶. Be to, 2020 metais buvo paimtas 30,2 tūkst. Eur ilgalaikės paskolos likutis pagal 2019 metais sudarytą sutartį su Citadele banku, kuris taip pat yra įskaičiuojamas į 2020 metų grynojo skolinimosi limitą.

Savivaldybės 2020 metų grynojo metinio skolinimosi limitas panaudotas, todėl 2020 metais Savivaldybė negali prisiimti ilgalaikių finansinių skolinių įsipareigojimų.

VADOVYBĖS ATSAKOMYBĖ

Savivaldybės administracija yra atsakinga už pateiktų dokumentų ir duomenų tikrumą bei teisingumą. Atliekant vertinimą buvo vadovaujama nuostata, kad pateikti dokumentai ir duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už įstatymų, Vyriausybės ir Savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimą; Savivaldybės vardu prisiimtų skolinių įsipareigojimų vykdymą, paimtų paskolų naudojimą teisės aktų nustatyta tvarka ir pagal paskirtį; savalaikį atsiskaitymą su darbuotojais, mokesčių administravimo įstaigomis, visų rūšių energijos ir kitų darbų, paslaugų bei prekių tiekėjais; programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvumą, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvumą naudojimą.

AUDITORIAUS ATSAKOMYBĖ

Mūsų tikslas yra, atlikus vertinimą gauti pakankamą užtikrinimą ir pateikti išvadą Savivaldybės tarybai, kurioje išreiškiama nuomonė dėl Savivaldybės galimybės prisiimti ilgalaikius finansinius įsipareigojimus investiciniam projektui finansuoti.

¹⁵ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020-04-06 sprendimas Nr. T1-76 „Dėl ilgalaikės paskolos ėmimo investiciniams projektams finansuoti“.

Vertinimas atliktas taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, jog Savivaldybė skolindamasi nepažeis teisės aktais nustatytų skolinimosi limitų.

Išsamesnis auditoriaus atsakomybės apibūdinimas pateiktas Pasvalio rajono savivaldybės interneto tinklapyje adresu: <http://www.pasvalys.lt/lt/struktura-ir-kontaktai/kontroles-ir-audito-tarnyba/42>. Šis apibūdinimas yra sudedamoji išvados dalis.

IŠVADA

Pasvalio rajono savivaldybės skolos limitai leidžia priimti ilgalaikius finansinius įsipareigojimus, tačiau 2020 metų grynojo skolinimosi limitas jau panaudotas ir Savivaldybė 2020 metais priimti daugiau finansinių skolinių įsipareigojimų negali.

Pažymėtina, kad pagal Investicinį projektą paskolos išmokėjimo terminas – 2022 metai. Lietuvos Respublikos Seimui priėmus 2021 ir 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatymus ir patvirtinus 2021 ir 2022 metų Savivaldybės biudžetus, Savivaldybės taryba vėl turės galimybę spręsti 576 817 Eur ilgalaikės paskolos investiciniam projektui finansuoti klausimą taikant 2021 ir 2022 metų grynojo skolinimosi limitus.

Savivaldybės administracijos nurodyta planuojamos ilgalaikės paskolos panaudojimo paskirtis atitinka teisės aktuose nustatytas skolinimosi sąlygas – investicijų projektams finansuoti.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

¹⁶ Pasvalio rajono savivaldybės administracijos su AB SEB banku 2020-05-29 pasirašyta ilgalaikės paskolos sutartis Nr. 2020002617/ASR 207 .